

گفتگوی داریوش فروهر با گزارشگر بخش فارسی صدای آمریکا پیرامون «ضرورت کناره‌جویی از انتخابات نمایشی»

گزارشگر: روز به خیر، جناب فروهر. من از صدای آمریکا تلفن می‌کنم و می‌خواستم یک چند سؤال کوتاه از جناب‌عالی بکنم. سؤال اولی که از شما دارم این است که ممکن است خواهش کنم درباره‌ی علل صدور اعلامیه‌ی اخیر خودتان دایر بر تحریم انتخابات ایران توضیحاتی در اختیار شنوندگان صدای آمریکا قرار بدهید.

داریوش فروهر: در اعلامیه‌ی حزب ملت ایران، که به تاریخ پانزدهم اسفندماه نشر یافت و ضرورت کناره‌جویی از انتخابات نمایشی شرح داده شد، به‌خوبی روشن گردیده است جو اختناق‌آمیزی سراسر کشور را فراگرفته و، بر خلاف بنیادهای قانون اساسی، مردم از تعیین سرنوشت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خویش بازداشته شده‌اند. به‌طورکلی، در ایران کنونی، به دنبال درهم‌شکستن جدول ارزش‌های انقلاب، لطمه به حیثیت ذاتی بشر به اوج رسیده، دگراندیشی در حصار کوتاه‌بینی واپس‌گرایانه افتاده، عرصه‌ی گفتار و نوشتار و گردهمایی به‌سختی تنگ گردیده، ایمنی قضائی از میان رفته، امتیازهای قانونی حزب‌ها و نشریه‌های پیشینه‌دار و نوپا سلب گشته و پیوسته برگزاری انتخابات نمایشی بوده است. باز در همان اعلامیه شرح داده شده، در پی دگردیسی‌های شگرف در گوشه‌وکنار جهان، که همه‌ی ملت‌ها می‌روند تا از هر گونه سلطه‌ای رها شوند و به دلخواه آینده‌ی خود را بسازند، گمان می‌رفت در ایران نیز خوشه‌چینان انقلاب درس عبرت بگیرند و، با ترک شیوه‌ی قلدری و باز کردن فضای سیاسی کشور، گذار آرام از وضع کنونی به مردم‌سالاری را پذیرا گردند؛ ولی روند رویدادها بر این خوش‌گمانی خط بطلان کشید و، در راستای زنده‌داشت حقوق ملت، حتی به اندازه‌ی پیش‌بینی گردیده در قانون اساسی، و به‌ویژه ارج‌گذاری به آزادی‌های فردی و اجتماعی، که از آماج‌های بنیادین انقلاب بود، کوچکترین گامی برداشته نشد و، به‌رغم آوازه‌گری‌های سیاسی، به هیچ روی شرط‌های بایسته برای انجام انتخابات راستین فراهم نگردید. در چنین وضعی پیداست که برای مردم هیچ راه‌حلی جز کناره‌جویی از انتخابات باقی نمی‌ماند.

گزارشگر: من ببخشید قطع می‌کنم صحبت شما را اینجا. آیا در این تحریم سازمان‌ها و احزاب دیگری هم با شما ابراز هماهنگی دارند یا اینکه در این باره فقط حزب خود شماست که چنین تحریمی را درخواست کرده؟

داریوش فروهر: همان طور که گفتم، اکنون کشور در چنان فضای خفقان‌آوری به‌سرمی‌برد که دیگر حزب‌ها و سازمان‌ها سیاسی ناسازوار با روند یکه‌تازی از درون ایران هنوز پیرامون انتخابات اظهار نظری نکرده‌اند، تنها جمعیت نهضت آزادی ایران در این زمینه نامه‌ی سرگشاده‌ای به وزیر کشور نوشته و شرط‌های ضروری برای برگزاری انتخابات آزاد را شرح داده و رهبر آن نیز در مصاحبه‌ای بر عدم شرکت تأکید نموده است.

گزارشگر: آقای فروهر، امروز ظاهراً مهلت ثبت‌نام تمام شده برای نامزدهای انتخاباتی. هیچ اطلاعی هست که چه تعدادی ثبت‌نام کرده‌اند؟

داریوش فروهر: تا آنجایی که سخنگوی وزارت کشور اعلام کرد، دوهزاروهفتصد نفر در سراسر ایران نامزد نمایندگی شده‌اند و، در تهران، گویا دویست‌وپنجاهوهفت نفر. ولی پرده‌ی استتاری بر جریان این انتخابات کشیده شده که هیچ کس خبر ندارد کی از کجا نامزد گردیده و، همان طور که می‌دانید، تبلیغات انتخاباتی را هم تا پس از تشخیص صلاحیت نامزدهای نمایندگی از سوی هیئت اجرائی و سپس شورای نگهبان منع کرده‌اند که آن هم کار

ناجایی است. از آن هنگام، فقط هفت روز فرصت باقی می‌ماند برای اینکه رأی‌دهنده و رأی‌گیرنده از هم شناسایی پیدا کنند. هیچ روشن نیست که نامزدهای نمایندگی چه برنامه‌ای دارند، از وضع کشور چه برداشتهایی دارند و به کجا می‌خواهند بروند.

گزارشگر: آقای فروهر، اشاره‌ای به مطبوعات کردید. در این زمینه ممکن است توضیح بیشتری بدهید که موضوع چیست؟

داریوش فروهر: در قبل هم توضیح داده‌ام در کشور پاره‌ای ماهنامه‌ها یا فصلنامه‌ها، که پیرامون موضوع‌های فرهنگی، تاریخی و تا اندازه‌ای اجتماعی قلم‌فرسایی می‌کنند، هستند، اما نشریه‌ی سیاسی آزاد، نشریه‌ای که به یکی از جناح‌های درونی سردمداران جمهوری اسلامی بستگی نداشته باشد، حتی یکی در کشور وجود ندارد؛ و در نتیجه جایی برای بررسی انتقادی آنچه در کشور می‌گذرد و طرح آنچه که باید در ایران انجام شود باقی نمی‌ماند. **گزارشگر:** آقای فروهر، سؤال دیگری که از خدمتتان دارم این است که، درمورد انتخابات، با توجه به مسئله‌ای که فرمودید و اعلامیه‌ای که صادر کردید، توقع شما و حزب شما و انتظارتان از مسئولان برگزاری انتخابات و مردم واقعاً چیست؟

داریوش فروهر: حزب ملت ایران امید داشت برای انتخابات از قبل زمینه‌سازی لازم شده باشد و به‌راستی به همه‌ی حقوق ملت، به همه‌ی حقوقی که برابر اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر، که ایران هم از تأییدکنندگان آن بوده است، ارج گذارده شود و شرط‌های لازم برای انجام انتخاباتی که تجلی‌بخش اراده‌ی ملی باشد فراهم گردد؛ ولی با افسوس چنین نشد. اکنون هم خواست حزب ملت ایران این است که جلوی این نمایش گرفته شود و انتخابات برای مدت شش ماه تا یک سال به عقب انداخته شود و، با رعایت تمام آزادی‌های فردی و اجتماعی، فضای سیاسی بازی در کشور پدید آید که مردم نسبت به انتخابات از بی‌تفاوتی بیرون بیایند و در آن شرکت کنند و بتوانند نمایندگان واقعی برگزینند.

گزارشگر: خیلی متشکرم. سؤال آخری که از حضورتان دارم این است که، اشاره‌ای باز به نهضت آزادی فرمودید، آیا نهضت آزادی هم رسماً مثل حزب خود شما، حزب ملت ایران، انتخابات را تحریم کرده یا تلویحاً خواستار آزادی‌هایی شده؟ در این زمینه هم اطلاعاتی لطف کنید.

داریوش فروهر: تا آنجا که می‌دانم، پس از اظهارهای وزیر کشور دایر بر آزاد بودن انتخابات، جمعیت نهضت آزادی ایران نامه‌ی سرگشاده‌ای به ایشان نوشت و شرط‌های ضروری برای برگزاری انتخابات آزاد را شرح داد؛ اما پاسخی دیده نشد و تغییر وضعی هم داده نشد. چندی پیش هم که جناب آقای مهندس مهدی بازرگان، رهبر آن جمعیت، مصاحبه‌ای داشتند، بر عدم شرکت نهضت آزادی و خودش در انتخابات تأکید کردند؛ ولی هنوز وضع روشن‌تری پدید نیامده است.

گزارشگر: خیلی از این اطلاعاتی که در اختیار شنوندگان صدای آمریکا گذاشتید تشکر می‌کنم.